СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 106. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 7-го травня 1936. — VOL. XLIV. No. 106. Jersey City, N. J., Thursday, May 7, 1936. THREE CENTS

ВАШИНҐТОН І ІТАЛІЙСЬКА ПОБІДА

ВАШИНҐТОН. — Американський уряд рішив здержатися покищо з признанням італійської побіди в Етіопії, а думає зачекати, аж у тій справі вискажуться інші европейські держави, які в цьому питанні більше заінтересовані. В урядових кругах також не вірять, що етіопське питання можна полагодити окремо від середземноморської проблеми, чи навіть загально-европейської політики, до чого уряд Злучених Держав не хоче вмішуватися.

ҐРІН ЗА ПРЕЗИДЕНТА РУЗВЕЛТА.

ВАШИНҐТОН.—Президент Американської Федерації Праці заявився за те, щоби поновно вибрати Рузвелта президентом. Він сказав, що нині занадто непевний і напружений час, щоб можна було собі позволити на зміну уряду. Крім того — він говорив — Рузвелт зробив багато добра для робітників і коли його плян Краєвої Відбудови повалено, то робітники через те багато втратили, на платні і годинах праці.

ҐЕНЕРАЛ ГЕЙҐУД ТАКИ УСТУПАЄ.

ШІКАҐО. — Ґенерал Джансон Гейґуд, якого пару місяців тому уряд усунув за те, що він вмішався до політики й критикував нинішню адміністрацію, та якого опісля назад приняли до армії, тепер сам уступив, одержавши посаду в одній приватній компанії.

ТАКИ ЗА ПРОГИБІЦІЮ.

НАЄҐАРА ФОЛС. — Д-р Лі Ќолвін у своїй промові на конвенції Сухої Партії сказав, що повалення прогибіції довело до того, що нині запивається багато жіноцтва. „Ще недавно — він говорив — це були молоді хлопці, що втікали з дому, які завдавали матерям стільки клопоту, що їм сивіла голова. Нині цей клопіт спричинюють запиваючіся доньки".

КАЖЕ, ЯК ТРЕБА БОРОТИСЯ З АВТОМОБІЛЕВИМИ ВИПАДКАМИ.

ТОЛІДО (Огайо). — Професор психольоґії д-р Гейвен каже, що способи, якими бореться адміністрація з автомобілевими випадками, є дитячі і безуспішні. Бо коли станеться якийсь випадок, то записують тільки числа і тілесні та автомобілеві ушкодження, й за кару відбирають лайсенс. Тимчасом, каже професор, повинно записуватися тягар і високість шофера, число людей в автомобілі, модель і фірму, температуру, літа досвіду в шоферстві, як також число родини шофера, що є на його удержанні. Бо численні випадки на шляхах мають глибші коріні і їх треба викорінювати систематичним вихованням, а в деяких випадках навіть шпиталем, а не тільки статистичними даними, та відобранням лайсенсу.

ПОЯСНЮЮТЬ ПРИЧИНИ УМОВИХ НЕДУГ.

СЕЙНТ ЛУІС. — Умові недуги і душевні розколи коріняться в тілесних недомаганнях — твердив проф. Фінкельман перед Американським Союзом Психіятрів. Їх можна дослідити в крові й орґанах, що витворюють кров. Низьке тиснення і мала скільскість крови, а в слід за тим обниження температури, викликують ненормальний духовий стан. Та ця ненормальність може нераз приняти форми ґеніяльности, бо ось таких людей, як Байрон, Шопен, Нютон, Вольтер і Ґете, можна теж зачислити до ненормальних людей. Також нині є великий відсоток ненормальних людей серед учених і мистців. Та часто ця ненормальність проявляється також у менше привабливій і менше корисній формі.

ШУКАЮТЬ ПОЛІТИЧНИХ ШКІДНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Окружний прокуратор Додж у відповідь на резолюцію стейтової Торговельної Палати, щоби боротися з комуністичною язвою, відповів, що він стежить пильно за всякими червоними, занархізованими шкідниками та аґітаторами, що хочуть повалити існуючий лад, і збирає матеріяли. У слушний час він зробить з них належний ужиток.

І В ЙОГО ВІКОНЦЕ ЗАСВІТИЛО СОНЦЕ.

КВІНС (Ню Йорк). — Бенджемін Гарнед, якого засадили до кози за неплачення аліментів, скаржився зарядові тюрми, що він занепадає на здоровлю і що одиноким ліком на це, як кажуть лікарі, є багато сонця і свіжого повітря. Заряд відчув тяжке положення вязня і позволив йому ходити не тільки по вязничому подвірю, але також усюди по місті, але під охороною детектива.

ДРІЖАННЯ ГОЛОСУ ПОДІБНІ ДО ДРІЖАННЯ СТРУНИ.

ШІКАҐО. — Тут зробили досвід з людським голосом, фільмуючи його й порівнюючи з фільмованими дрижаннями скрипкових струн. Показалося, що обидва дріжання є до себе дуже подібні.

ҐРОВЕР ГВЕЙЛЕН ГОЛОВОЮ СВІТОВОЇ ВИСТАВИ.

Ґровера Гвейлена, колишнього команданта нюйорської поліції, вибрано головою світової вистави, яку мають відкрити в 1939 році в Ню Йорку. У звязку з тим новим назначенням підготовка до тої вистави почала йти скорішим темпом.

ДВА ЗЛОЧИНИ В ОДНІЙ МІСЦЕВОСТІ.

Місцевість Ґонор, Ман., положена недалеко на північ від Вінніпеґу, має нараз аж дві сензації. Дня 23. березня знайшли там трупа фармера Ґеня Булеґи, щодо якого точно не знати, чи він поповнив самогубство, чи може впав жертвою вбивства. В суботу, 28. березня, державна поліція знайшла закопаний у гною труп пані Павлюк, яка перед 4 місяцями зникла з дому. Поліція приарештувала Івана Павлюка, мужа замордованої, і покищо його обвинувачують за неправне посідання зброї.

КАРА ДЛЯ ШОФЕРІВ.

Управа міста Тунісу придумала нову кару на легкодушних автомобілістів. Коли поліцай побачить керманича авта з сусідкою, яка сперла голову на його рамя, платить 5 фр. кари. Коли автомобіліст повторить таку штуку, платить 10 фр. А хто, кермуючи автом, цілує свою сусідку, платить 20 фр. зараз на місці. Ці кари введено наслідком надто частих нещасливих випадків, де виною є жінки-сусідки. За Тунісом пішли інші міста... північної Африки.

ЛІКВІДУЮТЬ ПЕКАРНІ.

З початком цього року було у Варшаві 617 зареєстрованих пекарень. Після санітарно-адміністраційної люстрації зліквідовано 156 пекарень, а 116 закваліфіквоано до ліквідації, отже залишилась майже тільки половина первісної скільности. Зліквідовано пекарні переважно жидівські.

ПАЧКУВАННЯ ЛЮДЕЙ ДО СОВЄТІВ.

Варшавська централя слідчої служби зліквідувала шайку, що перепачковувала людей до совєтської Росії. Провідником шайки був Абрам Вітенберґ з Варшави, якого арештовано. Крім того придержано 6 осіб.

ВРАТУВАЛИ ПСІВ ПЕРЕД ПОДАТКОМ.

Албертійський уряд хотів оподаткувати всі пси в провінції: звичайні по доляровi за штуку, а расові по десять долярів. В дискусії над своїм внеском міністер рільництва Чент виявив у леґіслятурі, що з того податку мав повстати фонд і з нього виплачувалиб відшкодування власникам овець за кожну штуку, задушену псами. Цей внесок, він сказав, поставив уряд на просьбу стоваришення годівців овець, до котрого належать головно ренчарі. Проти урядового внеску і в обороні доброї слави псів піднялася гостра критика з усіх кінців посольської палати. Дехто пропонував замісць псів оподаткувати всіх вовків на Піс Ривері. Леґіслятура внесок відкинула.

АЛЬКОГОЛЬ ПРИЧИНОЮ БАГАТЬОХ ВИПАДКІВ СМЕРТИ.

Д-р В. Урз, професор психіятричного інституту в Ст. Луіс, каже, що алькоголь спричиняє смерть значно частіше, ніж це досі медицина запримічувала. В часі своїх дослідів він ствердив, що коронер, себто урядовий лікар, що стверджує смерть людей, на 28 випадків тільки пять ствердив як причину алькоголю, хоч фактично 28 випадків були спричинені пиянство. Професор Урз твердить, що алькоголь у багатьох випадках ділає дуже підступно, і в той спосіб обманює навіть лікарів-фаховців.

МАЙЖЕ ПЯТЬ ЛІТ УЗЯЛО КАНАДІЙСЬКІЙ УКРАЇНЦІ ВИРВАТИСЯ З СОВЄТІВ.

На головні двірці в Торонті репортери стрічали українку, що приїхала з совєтської України. Є нею панна Олімпія Онищук, літ 21. котра верталася з Великого Прутину, на Волині, до міста Барі, Онт., де її приїзду нетерпеливо дожидали родичі. Цікаву пригоду розповіла представникам преси ця українська дівчина з Канади.

До Совєтів поїхала Олімпія з туристами ще 1931-го року, щоб відвідати своє рідне село. Поїхала, як натуралізована канадійка, на старий російський пашпорт. Три місяці по своїм приїзді хотіла вернутись, але з уваги на це, що забула себе зареєструвати по свому приїзді як туристка, їй не хотіли дати нового пашпорту на виїзд, зглядно домагалися за новий пашпорт $550 канадійської валюти, яких Олімпія не мала. Пішли листи до батька в Канаду, щоб її видобув з совєтського „раю", а вона осталася жити з ріднею на колхозі. Життя її було дуже трудне, бо мусіла тяжко працювати разом з іншими колхозниками за марне удержання. Вигод на такім колхозі нема, забав ще менше, бо щоб почути радіо, мусіла йти дві милі на друге село, де знаходилося одно радіо на цілу околицю. Роки минали, виїзд був далекий і вона вже втратила надію побачитися зі своїм батьком у Канаді.

Тимчасом батько не дармував. Вичерпавши всі інші способи вирвати свою дочку з „раю", він удався до посла до Отави, Симпсона, з його виборчого округа і аж той з Отави порушив дипльоматичні пружини в Лондоні і Москві. Щойно тоді комісарі випустили канадійку зі свого „раю" на пашпорт, що не коштував 550 дол. Олімпія чується щасливою, що знаходиться знову в Канаді.

УКРАЇНЦІ ЗДОБУВАЮТЬ НАГОРОДИ.

На однім з недавніх шкільних пописів в окрузі Йорк (Канада) першу нагороду виграла панна Анна Гуменюк за найліпшу гру на скрипці. Виступала вона разом з іншими скрипаками в катеґорії старших скрипаків. Другу нагороду в секції старших школярів добув теж українець, Л. Янко.

ПОБИРАВ ЗА ПОЗИЧКИ 560%.

Суд у Монтреалі (Канада) засудив на $75 кари або три місяці арешту Елі Давидса, якому доказали, що він від позичок побирав 560 відсотків. В однім випадку він одержав два доляри проценту за позичку десятьох долярів на протяг від десятьох до пятнацятьох днів.

ЗБОЖЕВОЛІВ З ЛЮБОВИ.

До шпиталю у Варшаві привезли якогось Евгена Оґалка з Ломянок, який залюбився в одній сільській дівчині, знаній з уроди, і під впливом свого щастя зісунувся з глуздів. По дорозі до Варшави кинувся на людей, що його ескортували, і побив їх.

ДИТИНА ІЗ ЗРОСЛИМИ УСТАМИ.

У Стокгольмі у шпиталі прийшла на світ нормальна дитина, яка мала зрослі уста так, що не могла відчинити губи. Губи були засклеплені болоною. Треба було зробити операцію, розрізуючи уста.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ДУХОВЕНСТВА В СОВЄТАХ.

Російський часопис „Наш Путь" повідомляє про нові арештування священиків у Совєтах. В останніх місяцях заслано і розстріляно 10 священиків. Один із них, парох із Хабаровська, Федір Міня, вмер голодовою смертю.

ЩО МОЖНА ЗАБУТИ В КІНІ.

В анґлійському місті Гемпшір трапилась дивовижна історія. Годину після останньої фільмової вистави прийшла додому до власника кіна одна молода пара, заявляючи, що вони забули в кіні дуже важну річ. Власник кіна вже спав і не мав охоти йти відчиняти вночі кіна. Сказав, що можуть прийти вранці, бо коли ця річ там лежить, то ніхто вночі її не візьме. Тоді молода пара призналася, що забула там тримісячну дитину. Справді між лавками в одній торбині спала дитина. Але власник кіна вніс скаргу до „Т-ва опіки молодю" на легкодушну молоду пару, що забуває в кіні такі дуже важні речі.

АПАРАТ ДО МІРЕННЯ СМІХУ.

В анґлійському місті Менчестер перебуває тепер цирк, якого атракцією є не витресовані льви і не акробати, але апарат до мірення сили і звучности сміху. Винахідник апарату — один анґлієць. Апарат складається з мікрофону, що получений із спеціяльним рильцем, яке значить на ленті відхилення голосу; а рівночасно на другій ленті утревалюється звук сміху. Кожного дня перед мікрофоном цього апарату громадяться масово мешканці Менчестеру, щоб за оплатою шилінґа зареєструвати свій сміх. Звуковий кружок з утреваленим сміхом коштує три шилінґи. Цей апарат приніс досі циркові коло 20,000 фунтів стерлінґів чистого доходу. Апарат заінстальований у цирку всього кілька місяців.

ЕТІОПІЯ СТАЛА „ІТАЛІЙСЬКОЮ", ЗАЯВИВ МУСОЛІНІ

РИМ. — Міліони італійців діждалися довго очікуваної хвилі, щоб вкінці почути від Мусолінія, що італійські війська побідили та здобули для Італії Етіопію.

Подаючи через радіо відомість про заняття італійськими військами Адіс Абаби, столиці Етіопії, Мусоліні заявив, що коли йде про Італію, то для неї вже війна в Африці скінчена.

Італія задоволена.

Мусоліні заявив далі, що етіопська справа мусить бути розвязана зараз, і то в такий спосіб, який треба буде вважати остаточним. З хвилею, як Італія заняла Етіопію, вона не має більше ніяких претенсій, коли мова про заграничні кольонії. Вона задоволена з того, що тепер посідає. А тимсамим скінчилося те незадоволення, яке існувало в Італії по світовій війні, коли то не дано Італії змоги набути потрібні кольонії.

Заспокоює Анґлію.

Мусоліні підніс окремо те, що Італія не має ніяких претенсій до Єгипту чи до Судану, а тимсамим запевнив Велику Британію, що він не хоче нарушувати її кольоніяльних інтересів. Він теж заявив, що допустить і інші держави до користування природніми багатствами Етіопії.

Говорив доволі лаґідно.

Вправді Мусоліні відгрожувався, що італійський нарід готов боронити своїх набутків навіть ідучи проти цілого світа, то ті, що слухали його промови, стверджують, що вона була держана в далеко лаґіднішім тоні, як цього можна було надіятися.

Каже, що Італія має гроші.

Вкінці Мусоліні запевнив тих, що думають, що Італія вже фінансово виснажена, що так, як Італія заскочила світ своїми побідами в Етіопії, так вона здивує незабаром цілий світ і своїми великими фінансовими ресурсами.

А ЛІҐА ДАЛІ ДУМАЄ ПРО — САНКЦІЇ.

ЖЕНЕВА. — В Лізі Націй застановляються над тим, що їм далі робити з Італією. Кажуть, що властиво тепер нема що думати. Італія проголосила Етіопію італійською провінцією, значить, требаб пристосувати до неї безпроволочно — санкції. Тільки не знати, хто властиво буде придержуватися тих санкцій.

БАДОЛІЮ НЕ БАЧИТЬ ВОРОГА.

АДІС АБАБА (Етіопія). — До столиці Етіопії ввійшов начальний вожд італійської армії в Етіопії, маршал Пієтро Бадоліо, на чолі 30-тисячної армії. В часі, як він із слізми в очах дякував офіцирам і жовнірам за їх хоробрість, літали над столицею 50 італійських літаків. Коли американський кореспондент запитав Бадолія, чи він далі буде вести війну, маршал відповів, що всюди населення Етіопії приймає італійців з радістю, а етіопської армі нема, то і нема з ким воювати, бо нема — ворога.

ПОСОЛЬСТВА ВІДІТХНУЛИ.

АДІС АБАБА. — Найбільше натерпілися тут в останніх днях заграничні посольства, що були острілювані бандитами та шумовинням, що грабили та палили столицю по відході етіопського цісаря й уряду. Італійські війська, що вступили до столиці, привернули відразу цілковитий порядок та дали охорону посольствам, особливо американському, що було майже без усякої охорони.

СОВЄТСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ ВЖЕ НАВІТЬ НЕ ДО СМАКУ МОЛОДІ.

МОСКВА (Росія). — „Комсомольська Правда" подає дискусію, яка велася на комсомольськім зїзді на тему совєтської літератури і совєтських письменників. З цеї дискусії виходить, що молодь цілком не є захоплена совєтськими письменниками. Їй уже нудно читати совєтську літературу. І от вона розхоплює по бібліотеках старих російських клясиків і читає Чехова, Пушкіна, Гоголя, Некрасова, Щедрина, Льва Толстого. Молодь не боялася сказати, що совєтські письменники не вміють писати, що їх твори не віддзеркалюють життя, що ці письменники малограмотні. Вона теж сказала, що, читаючи писання совєтських письменників, видно слова, а думки — нема.

ХОЧУТЬ БУТИ СИЛЬНИМИ.

КАТОВИЦІ (Польща). — При обході 15-літньої річниці польського повстання на Шлеську забрав слово відпоручник польського уряду, ґенерал Ридз Сьміґли, і сказав, що властивим бажанням Польщі є стати — сильною. Мірилом приятельських чи неприятельських відносин у міжнароднім житті є — сила, казав польський ґенерал. І тому не диво, що й польський нарід хоче бути сильним.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917. authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві

В Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬСЬКІ АРХИЕПИСКОПИ ВІДЗИВАЮТЬСЯ

Українська старокраєва преса подає, що з приводу львівських траґічних подій, себто останніх демонстрацій безробітних, підчас яких убито кільканацять осіб, видали львівські польські архиепископи відозву „до католицького суспільства". Само видання відозви не булоб нічим дивним. Воно булоб навіть похвальним ділом, якщо малоб на думці привернути спокій і звернути увагу робітництва на большевицькі провокації та не допускати до проливу робітничої крови і непотрібного нищення громадського чи приватного майна. Та польські архиепископи Теодорович і Твардовський тим не задоволились. Вони і ту траґічну хвилю використали на те, щоб заманіфестувати свій польський шовінізм та заграти на подібних до їхніх, шовіністичних почуваннях польського робітництва. І тому саме польські архиепископи не хочуть вірити, щоб „хоробрий львівський робітник" міг братися навіть „до нищення творів мистецтва, що є гордістю Львова, якого перед небагатьома літами робітники так хоробро боронили". Польські архиепископи відзиваються навіть у тій хвилі, коли на вулицях Львова гинули теж безробітні „греко-католики", до львівського робітництва ось як:

„Ми памятаємо львівського робітника з днів облоги Львова; памятаємо його величній і самопосвятний героїзм і памятаємо, як він кров проливав для батьківщини, як голод і всякі терпіння переносив для добра спільної справи".

Польські львівські архиепископи в безконечнім довірю до львівського робітника взивають його, щоб він „не працював на погибіль власну і своїх родин, щоб він, памятаючи свої героїчні боротьби і бої, не йшов навіть несвідомо на службу чужих, ворожих Польщі чинників".

Далі польські архиепископи жаліють, що бездіяльними стали ті вшехпольські діячі, що давніше звязували польського „робітника й малоземельного з інтересами народу і батьківщини". Вони вказують на потребу видвигнення нового й то такого ідеалу, що „потягнув би польського робітника так, як колись потягнула його оборона Львова".

Згадуючи за цю відозву, львівський „Новий Час" дивується, як це можливо, що у католицькій відозві католицьких архиепископів, виданій у такій траґічній хвилі, не згадано ні одного разу за Бога, за засади Христової науки, а щоб замісць цього пригадувалося львівському робітникові тільки „оборону Львова" і „пролиту кров". А далі кінчить „Новий Час" свої завваги про польських архиепископів ось таким, польською цензурою ще дозволеним, скромним, але багатомовним запитом: „Цікаво булоб почути думку нашого станиславівського владики про останню відозву львівських архиепископів"...

ПРЕСТОЛ БОГІВ І СМІЛИВА ЛЮДИНА

Недавно подано було радіом цікаву вістку, що після перерви, яка тревала вже кілька років, улаштовується нову експедицію на **Мавнт Еверест,** той, як його прозвано — маєстатичний **„престол богів",** щоб попробувати ще раз і — як надіються — оконечно, досягнути його вершка.

З цього приводу віденський публіцист **Ґ. Фуртміллер** подає в однім із тутешніх журналів інтересні подробиці про дотеперішні змагання всякого роду походів, виправ та експедицій перемогти горду недоступність божесько-величавого вершка Гімаляїв, з чого я для читачів „Свободи" вибрав таке:

„Мавнт Еверест" — пише наш автор — та найближча неба точка землі, і наймогутніший верх Гімаляйських гір, якого висоту обчисляють на 8,882 метрів, сьогодні ще повний гордовитої недосяжности і проти найзважливіших людських зусиль дістатись до нього. А три інші верхи тут, що видвигаються у висоті понад 8,500 м., дожидали їх переможця від часу, як в р. 1855 почались перші виправи на Гімаляйські верхи з пропамятною експедицією братів **Шляґінвайт** (це німецькі дослідники Індій та Азії, Герман, Адольф і Роберт, які полишили монументальні твори про свої експедиції. — О. Г.). Їм ось удалось досягнути у ґрупі Нанда Деві вершини 6,785 метрів. Десять літ пізніше **В. Л. Джонсон** зміг дістатись у ґрупі Квелюн на три вершки досягаючи так уже вершини 7,310 метрів, подвиг, якому в тій ґрупі майже дорівнував досяг д-ра **Т. Ґ. Льонґштафа,** що досягнув 7,134 метрів, діставшись в р. 1907 на вершок Трізуль. А у ґрупі Канчінджанґа переміг у р. 1883 визначний альпіст **д-р Ґрагам,** досягнувши тут вершини 7,300 метрів, що опісля в р. 1905 спонукала згаданого вже д-ра Льонґштафа побити той рекорд, хоч наш дослідник кінець кінців не мав змоги подати точних дат відносно досягненої ним тоді вершини. Отак рекорд д-ра Ґрагама лишивсь на довгий час непеневищеним, аж поки в р. 1909 не почалась експедиція князя Абруцців, що на верхах Брід Пік у горах Каракорум досягнув висоти 7,500 метрів, а притім закріпив ще один рекорд, а саме рекорд найвище розложеного обозу, бо експедиційна дружина князя розташувалась там рівно у висоті, де число метрів було 6,860.

А врешті в червні 1920 р. пороблено було оконечні заходи відносно того, щоб поладнати справу трохи скомплікованих перепон політичного характеру, що давались відчувати досі з кожночасною виправою на верхи Гімаляїв. Оце ось щойно тепер Даляй-Ляма дав дозвіл, який нашим експедиціям отворив дорогу через Тибет аж до самої гори, після чого в січні 1921 р. утворився Еверестовий Комітет. Оберляйтнант Гавард Беррі був призначений на провідника експедиції, і таксамо вибрано для допомоги чотирох, обізнаних з горами верховинців.

І отак дня 28. червня можна було зазначити перший успіх. Удалось тут розложитися табором у висоті 5,000 метрів — вище монастиря Ронґбук, — під спадистими стоками північного Евересту. І повні завзятої рішучости добирались члени експедиції до висот великанського ледового царства, поки на вершині 5,864 метрів, не досягнули верху Рірінґ, з якого вид переконав їх про те, що найвища частина північно-східного хребта Мавнт Евересту є проходима. І після того, як минув період вихрів, експедиція розклала знову табор, цим разом на верху Лякпаля, у висоті 6,700 метрів, а два дні пізніше те число дійшло до 7,010. І таким чином наш розвідочний відділ простежив не тільки можливу до переходу, але і взагалі найкращу дорогу на вершину Евересту. Бо тепер виявилось без усякого сумніву, що найближча експедиція, яка відповідно до постанов мала досягнути останніх вершин, не зможе вже попасти на ніякі небезпечні манівці, коли буде простувати долиною Ронґбук.

І тимто доручення, з яким друга експедиція на Еверест — з початком року 1922 — спрощала анґлійську територію, було:

„При допомозі всіх можливих засобів намагатися виконати рішучий наступ на сам верх гори".

Цим разом на чолі експедиції стояв ґенерал **Е. Ґ. Брюс,** якого провід зазначився між іншим спасенним подбанням про кисеневі апарати, яких призначінням було уможливити мандрівцям змогу віддиху в надзвичайних висотах, до яких треба їм було добиватися.

Отак 16. травня експедиція вирушила з табору, і вже 25. вона досягнула нечуваної висоти 7,800 метрів. Але страшливе зимно і ледовий вихор примусили наших мандрівців до небезпечного відпочинку. Небезпечного, бо видвиґнене тут ними шатро було в кожну хвилю в небезпеці податись під напором прибоїв скаженого оркану і враз з людьми полетіти стрімголов у незглибимі пропасти довкола.

І так, на жаль, сталося!

Траґічну долю тієї експедиції вирішила катастрофальна лявіна, що почала котитися спадистими стоками, що вели в напрямі північного хребта Евересту. Тоді члени експедиції, майори Меллєрі і Зомервель, захоплені лявіною, покотились у пропасть, — укупі з верховинцями, приділеними до експедиції, а яких було дванацять — причім у цілости згинуло сім членів тієї виправи на Еверест.

Але вже два роки опісля, 1924, лаштується новий наступ на ледові реґіони „престола богів", як кажуть тубольці довкола небосяжної гори.

І знову здавалося, що цим разом експедиції вдасться довершити її велитенського завдання. Вже ось дня 4. червня члени експедиції Нортон і Зомервель — в попередній виправі Зомервель і Меллєрі, хоч і захоплені лявіною у опропасть, змогли якимось чудом уратуватися! — досягнули найвищої, людиною досі осягненої вершини 8,534 метрів, не послугуючись до того ніякими кисеневими апаратами. А наступного ранка, 6 червня, Меллєрі та Ірвін пустилися в дорогу на сам вершок Евересту, і востаннє бачив їх там член експедиції Одель у висоті **8,605** метрів. Він дивився на них якийсь час крізь далековид, поки важкі хмари не вгорнули всього овиду гори та ледви вже мріючих сілюет обох хоробрих мандрівців, що так відважно пустились добути найгордішої, найбільш утаєної вершини „престола богів".

Це було в одинацятій годині рано.

Але з цим за ними обома пропав увесь слід.

Шукали їх довго цілих два дні, а врешті мусіли готовитись до повороту, бо зривався жахливий оркан, монзун, якого шаліття на тих верхах несло кожному єству певну смерть.

І Одель почав сходити вниз. А тамті?

Їх угорнули важкі серпанки відвічної тайни Евересту. Божеська гора пімстилася на двох смертельних єствах, що з глибин Прометейського пориву людини взялись розслонити світу її тричі утаєне обличчя".

Стільки німецький публіцист.

А ми додаймо:

Честь і слава сміливим героям життя, що слабими силами смертної людини важаться наступати на таких велитів жорстокої і мертвої природи, як Мавнт Еверест, і не покидають думки перемогти його грози і страхіття, хоч і знають усю траґіку дотеперішніх зусиль! Бо може в тому і вся тайна справжнього геройства — **не зражуватись невдачами, і боротись завзято аж до оконечної перемоги.**

Справді:

Чудове є творче зусилля людини, і тільки тоді ми справжні люди, коли людськими силами довершуємо надлюдського!

Д-р Остап Грицай.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Анастасія Кочан, Джоліет, Ілл. — Новинка про о. Дудикевича, якого не допустили до села Підгірки як „ряного москвофіла", походить зі старокраєвої ґазети. Дудикевичі є всілякі — добрі українці й москвофіли. Є їх кілька родин, а не одна. Але можливо, що є так, як Ви пишете, що о. Дудикевич не є „кацапом". Як є так, як Ви пишете, то певно зявиться спростування і в краєвій пресі.

ЩО ТАКЕ „АМЕРИКАНЕЦЬ"?

На це питання дає відповідь „Ню Йорк Таймс" у редакційній статті з 3. травня, реферуючи два відчити про расовість людей: один проф. Боаса, а другий Гутона. З тверджень обидвох професорів виходить, що властиво на світі нема чистих рас. Бо коли вони навіть і колись були, то через безнастанні вандрівки і підбої вони так перемішалися, що по їх чистоті і слід загинув. Професор Боас каже, що люди зміняють свій вигляд, коли зміняють середовище. Молоді покоління, які родяться на американській землі, дістають трохи відмінну форму тіла, ніж мали їх батьки: їх висота, череп і лице трохи видовжуються. Також зміняються вони трохи в поведінці і, наприклад, діти еміґрантів знад Середземного моря, які, як знаємо, є горячого темпераменту і в часі розмов люблять ґестикулювати руками, на американській землі зрівноважуються, забувають батьківські звички вимахувати руками і починають поводитися так як американці.

Оба професори приходять до висновку, що тип американця можна описати такими прикметами: він не є ні бльондин ні чорний. Він не є ні німець, ні айриш, ні француз, ні італієць, жид, чи британець. Він є чоловік, який є вплетений в американське суспільне середовище, який думає так, як його співгорожани про певні інституції, як теж про уряд, мораль, честь, і який поводиться так як інші співгорожани. По його ділах треба його судити, а не по вигляді, чи ґеоґрафічнім походженні.

М. Костишин.

ЮНІСТЬ.

Неначе голубка сумує, воркує,
Згадає про юність, літа молоді;
Що доля байдужно часом поглузує,
Мов хвиля шалена по бистрій воді.

Та хвиля женеться у синеє море,
Де гульні безмежний широкий простір:
А думка — хороше личенько пооре,
До серця зажене гадючий докір.

Про юність, про волю, садочок вишневий,
Про весну — як щиро соловій співав,
Про тиху розмову, про момент рожевий,
Що минув, а слід той сірий пил припав,

Припав, що й сердитий вітер не розвіє...
(Хтож у сні побачить, що вогонь погас?)
Запізно тужити, як личко змарніє,
Бо в життю химерно міниться все час,

Дні сонця, дні цвіту і надій рожевих,
Весни золотої і благих щедрот.
По них тяжкі труди, та й в умах сталевих
В життю перелетить найбільше турбот.

П. Булиґін.

САНДУ ТА ШАНКО

(Образець з Етіопії).

В Етіопії живе звірятко, що зветься шікоко. Подобає на кертицю, а живе в скельних щілинах, звичайно недалеко від води. Йому завдячую знайомство з понурим замком величезного вужа Санду.

То було так. Я звичайно сидів на скелі, відки вважав на робітників, що працювали на плянтації. А в вільній хвилині нераз брав я льорнету й оглядав ріку, в цьому місці, де вона випливає із чорної щілини та пливе між сірим, порослим мохом камінням. Коли я одного дня докладніше приглядався прибережній скелі, побачив кілька гнідих звіряток, що весело бавилися. То були шікоки.

Я забажав мати одно таке звірятко. Із Тасом, що ніс мою рушницю, вибрався я до того яру. Звірятка повтікали, та одно осталося. Я застрілив його. Звірятко перекинулося та впало в довгу, вузьку щілину між двома скельними камінюками. Тасо мусів злізти туди та принести звірятко.

— Ґета, я боюсь. Я певно натрапив на замок Санду.

— Що тобі приходить до голови?

— Дуже смердить і кости довкола.

Я зліз на діл. Справді з щілини смерділо страшно, в темряві білілися звірячі кости. Як ми верталися, Тасо розповідав:

— Люди кажуть, що Санду й самичка дуже старі. Живляться ослами, що їх оставляють каравани.

— Чому оставляють?

— Ну, коли осел поздирає собі хребет, або зломить ногу, то навіщо мучитися з ним? Таж осел то не мул — коштує всього два таляри.

Який тиждень після того я стрінувся із Санду. Йшов я пізним вечором із старим Абачанакою і нараз почув жалісливе мукання молодого бичка. Кущі здовж дороги потопали вже в півсумерку.

— Чуєш, Абачанако, пастух знову втратив одну штуку — мушу відправити того лінюха.

— Тихо будь, ґета, диви...

Абачанака вказав своєю сухорлявою чорною рукою на баобаб, зпоміж густого гилля якого зісувалося грубе, сіре тіло.

— Санду!

Велитенський вуж готовився до могутнього удару та вдарив бичка тяжкою головою у пахвину. Бичок перевернувся, одначе зараз піднявся, та вуж обкрутився йому довкола тіла й помало став витягати його на дерево, якого пня держався хвостом. Ми підійшли ближче.

— Вуж зараз матиме його та розібє йому голову до дерева.

Чорний бик увесь покритий білою піною, вже не кричав, а хропів лише та даремне намагався впертись задніми ногами об землю. Велитенська жива пружина немилосерно притягала його до дерева. Мязи бика не могли вже більше встоятися натискові вужа та за хвилинку віддаль між ним і деревом була всього кілька стіп. Я прицілився, щоб вистрілити у хвіст вужеві — бо голова вужа була під черевом бичка. Я потиснув курок, та в цюж хвилину вдарив мене Абачанака по руці, тому куля не вцілила. Я розсердився.

— Чи ти з глуздів зсунувся?

— Ти, ґета, не сердься, маєш усього одну патрону в рушниці, а коли Санду зранити в хвіст, то для нього це дурниця, але не повинен іще вмирати, тай то не була би добра смерть для войовника.

Старий покірно поцілував засуканий рукав моєї сорочки та взяв у рот нову порцію тютюну до жування. Він говорив правду. Я сказав прикликати людей, які забрали бичка, а сам із Абачанакою пішов до ланів кукурудзи. Там ми собі посідали, щоби трохи погуторити.

— Санду, ти старий опришку, цим разом тобі не вдалося, — пробурмотів Абачанака.

— Відколи ти знаєш його?

— О, вже віддавна... Дві кози вкрав він мені... Я знаю, що він забрав і Шанко... Люди кажуть, що її схопив леопард, а я кажу, що Санду... Він, він, я знаю.

— Що це за Шанко?

— Дівчина несповна розуму, малпяча жінка, тиж знаєш її.

Я справді знав її. Тому кілька місяців у місячну ніч пропала Шанко, невільниця окружного начальника. То була дивна дівчина. Якийсь час вона дійсно була жінкою справжньої малпи. Походила з околиці, де малпи схоплюють дівчат. І Шанко схопила малпа й вона два роки була в неї. Як припадково знову опинилася між людьми, здичіла зовсім, драпала та кусала, не знала, що стид, що то жіночість. Канясмач Абаба (начальник округи) купив її в родини за якусь дурничку та привів у наше село. Я старався довідатися щось від неї, як її жилося в нетрах, та вона не хотіла говорити. Щойно як я їй подарував кусник мідяного дроту, вона стала говорливіша та сказала, що її перший чоловік, малпа, був зовсім добрий для неї, лише часом щипав її. Із мідяного дроту зробила собі бранзолету, якою дуже гордилася.

Коли я це все так згадував, глядів мовчки на кукурудзяне море, що зливалося з мідяно-червоним небом. Нараз це море в деякій віддалі від нас стало ворушитися і споміж кукурудзи показалася мягка, погана голова.

— Абачанако! — сказав я тихо та вказав ногою в напрямі голови.

— Санду! — прошептав Абачанако. — Ходім додому. Вже пізно. Крайня пора, щоб ти випив свій рум.

Я постановив собі знищити печеру грабіжницького вужа. Переказав до Аддіс Абаби, щоби мені прислали мішок стрільного пороху й уложив военний плян. Люди недовірчиво дивилися на мої приготування. Ніхто не хотів іти зі мною до замку Санду. Одинокий Тасо пішов зі мною. Він був із інших сторін і не боявся так дуже чогонебудь.

Як ми вислідили, що пара вужів не є дома, насипали добру порцію пороху крізь щілину до печери, а самі з довжезним льонтом сховалися за баобабом. Ми запалили шнур і за хвилиночку роздався страшний гук, що відбився голосним відгомоном об скелі. Ми зійшли на діл. Отвір печери розірвало зовсім, дорога до печери стояла отвором. Довкола лежали звірячі кости, черепи, роги. В одному куті лежав невеличкий роздавлений людський череп, а посеред купи поломаних і брудних костей вилискувалася мідяна бранзолетка.

Тут знайшла смерть бідна Шанко, чорна жінка малпи.

У школі.

— А на кінці всіх днів прийде день страшного суду...

— Прошу пана професора, а чи в той день не будемо мати науки?...

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ЧУЖИНЦІВ

(2)

ДИСКУСІЯ.

У приготованій дискусії взяли участь 8 осіб, між якими були представники чужинецьких газет, представники допомогових організацій та конгресменка Кароліна О'Дей.

Конґресменка О'Дей говорила про можливість ухвалення конгресом протичужинецьких законів. У конгресі часто буває, що конгресмени навіть не знають про те, проти чого чи за що вони голосують. Тільки чуйні виборці, що не тільки слідять за діяльністю своїх представників, але й дають їм про це знати, можуть заставляти конгресменів та сенаторів голосувати так, як нарід хоче.

Інші бесідники на основі своїх досвідів додавали причинки до виводів референтів. Один чужинець, наприклад, обчисляв, які податки він платить безпосередні, а які посередні, та додав цікавий факт, що чужинці, які ще не стали горожанами, далеко частіше купують нерухомости, як горожани.

При загальній дискусії, в котрій брали участь гості на салі, один бесідник подав, скільки професій заборонено управляти чужинцям без горожанства в стейті Ню Йорк. Повна ліста виносить 40 звань.

Інший бесідник показував недоречність домагання відослати назад до краю їх походження всіх чужинців. Чи представляють собі ці проектодавці, що коштувало би дослати всіх чужинців, скільки кораблів треба на це наняти, скільки часу це забралоб?

Один бесідник звернув увагу на важний факт, що при роздії допомоги дуже часто не можна відділити чужинців від горожан. Допомогу дається батькові. Батько може бути чужинцем, але його діти й жінка американськими горожанами. Відмовити допомоги батькові-чужинцеві значило би відмовити допомоги жінці-горожанці та дітям горожанам.

Дискусія була свобідна для всіх, та, не знажаючи на те, що на салі було три сотки гостей, ніхто не виступав за проєкти американських патріотичних організацій вислати з краю чужинців, відобрати їм роботи або позбавити їх права допомоги.

II.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ІМІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНА.

В обідовій порі редактори й видавці чужинецьких газет влаштували конференцію про іміграційний закон.

Підчас цеї конференції учасники передовсім поінформувалися про стан теперішнього закона та про його виконування. Показалося, що донедавна ще в виконуванні обовязуючого тепер закона заходили грубі надужиття. За обовязуючим правом імігранта, що має бути депортований, мається його арештувати тільки на основі варанту, себто записаного зізнання, іміграційного урядника. Тимчасом в Америці завелася була практика арештувати імігранта, проти котрого хтось зробив донос, без варанту, держати його в вязниці без права зносин з родиною, приятелями й адвокатами, ба навіть бити й мучити його всякими способами до того часу, поки він не признається до попопвнення якогось учинку, за який належиться депортація.

Пару літ тому в Дітройті іміграційні урядники справили були серед імігрантів масову облаву. Хотіли зловити безправно перебуваючих чужинців. Отточили в ночі масою федеральних агентів цілий блок камениць і стали арештувати всіх без розбору. Серед людей зчинився страшний переполох, бо „рейд" зроблено в ночі, коли всі спали, коли люди були розібрані (це було літом). Агенти вломлювалися до хат, витягали людей, били. Арештовано тоді 606 осіб. Показалося, що між арештованими було багато американських горожан. Інші були негорожани, що мали право на побут у краю. З неправних чужинців, яким належалася депортація, серед 60 арештованих знайшли одного!

Теперішній іміграційний уряд поклав цим незаконним практикам кінець. Він став держатися твердо обовязуючого закона. Одначе при виконуванні закона показалися поважні недостачі закона. Часто людей, що повинні бути депортовані, не можна було депортувати через переїжні правні ключки. З іншого боку, виконуючи закон, треба було часто розділювати родину, висилати батька в один край, матір в інший, а дітей у ще інший. Закон був законом, і уряд обовязаний його виконувати, хіба що конгрес постарається змінити закон.

Конгресмен Кер і сенатор Кулидж внесли в конгресі проект нового іміграційного закона, що спирається на цьому досвіді іміграційного уряду та має на цілі зарадити нелюдяностям, що виходять з виконування обовязуючого тепер закона.

Проти цього проекту виступив сенатор Рейнолдс. Сенатор Рейнолдс говорить як представник патріотичної організації „Крусейдерс" та хоче іміграційний закон повалити за всяку ціну. Він не подається навіть перед загрозою обструкції („филибостер"). Він домагається вислання з краю всіх чужинців, бо, мовляв, це відразу розвяже безробіття.

ВІД ПРИМУСОВОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ДО ПОЛІЦІЙНОЇ СИСТЕМИ.

Йому на поміч стануть між іншим сенатор Дейвис з Пенсилвенії, котрий знов хоче додати до іміграційного закона постанову про обовязкову реєстрацію чужинців. Сенатор Дейвис каже, що він робить це в інтересі самих чужинців, з котрих багато хотіли би мати оборону перед можливими допитами людей за те, чи вони прибули тут легально. Одначе такий закон відразу поставив би в невигідне положення людей, які не можуть податися на таку реєстрацію, бо вони не можуть доказати легальности свого приїзду до Америки. Як є такі люди, що хотілиб мати докази, то закон евентуально міг би дати їм право реєструватися добровільно.

Одначе всяка реєстрація, хочби обмежена, це вступ до більше й більше загальної реєстрації. Остаточно вона певно довелаб до реєстрації всіх людей у Злучених Державах, а така реєстрація віддалаб людей у повну владу уряду. Якби люди мали реєструватися й подавати при тому відтиски своїх пальців до одного центрального уряду, то цей уряд відразу отворив би у Вашингтоні для кождого відповідну теку („файл", „досіє"), у котру складалось би всі дані про цю людину. Хто написав би до уряду якийсь лист, якийсь донос, хто післав би якийсь витинок з ґазети, якусь сплетню, все це знайшлосьб у тій теці. Уряд не робив би покищо з таких донесень ніякого вжитку, та це не булоб для даної людини благословенством, а якраз нещастям. Уряд витягав би всі ці реєстри тоді, колиб ця людина ввійшла в якусь колізію з законом. Тоді виходили би проти неї всі ті листи, донесення, доноси, правдиві й неправдиві. Всі вони свідчили би проти неї, дарма, що вони не були розсліджені й стверджені.

Через те можна нині зовсім певно сказати, що якби уряд мав у своїх архівах відтиски пальців або хочби тільки рекорди всіх людей, населення краю знайшлось би в руках урядової касти. Урядники могли би тоді витягати проти всякої людини реєстри та заставляти всякого робити сліпо волю урядників у всякій справі, без огляду на те, чи урядники мають право, чи не мають, чогось домагатися. Такий закон був би початком поліційної системи в Америці, яка поклала би з часом край усяким політичним і приватним свободам у краю.

Отце є причини, що заставляють деяких людей сумніватися, чи варт попирати новий іміграційний проект, якщо до нього має бути долучена постанова про примусову реєстрацію хочби тільки частини населення (наприклад, чужинців). Є люди, які кажуть, що на випадок, якби сенатор Дейвис не хотів відступити від свого шкідливого проекту, то не варт наставати на переведення іміграційного проекту Кера-Кулиджа.

Між приявними редакторами були теж люди, які думали, що сенатор Дейвис може дати переконатися про шкідливість проекту про реєстрацію, коли представники часописів, клюбів або навіть окремі виборці дадуть йому про це знати.

Треба всім приятелям імігранта, натуралізованого і ненатуралізованого, дбати за те, щоб конгрес ухвалив іміграційний законопроект Кера й Кулиджа без небезпечних і шкідливих додатків.

(Далі буде).

Моє щастя.

— Моя жінка все перебиває мене в половині речення.

— То ти маєш щастя, що аж так довго можеш говорити.

НА ПОМІЧ ЛЕМКІВЩИНІ.

Елизабет, Н. Дж. На лісту ч. 1-2-3 „Оборони Лемківщини" зібрано $37. Зложили по $2: В. Левчик, о. Чаплинський; по $1: В. Ґреґа, М. Литвин, К. Качуряк, Марія Турило, М. Корнас, С. Корнас, Ґарбовський В., Процак М., Сенько І., Налепа Г., Світич І., Александер О., Р. Слободян, Фецула М., Я. Красновський, Ядловський М., Василак В., Лисачок Марія, О. Світлик, Яблонський Г., Луняк Т., А. Смит, Щерба Т.; по 50 ц.: М. Балик, Милянка Ткач, І. Пирдза, М. Нápованець, М. Матлаґа, М. Гудак, Т. Федош (ст.), Шубяк С., Шубяк Анастасія, М. Ґелей, Анна Сокира, Зелінка І., С. Суддя, М. Сохорський, М. Байко; по 25 ц.: І. Курява, Анна Личатин, Марія Ріжко, Анна Бобер, М. Іванів, А. Зияк, Домник (італіець), В. Мазурик, М. Либа, Г. Пайкош, Д. Тхір, Анастасія Заканич, Я. Шубяк, О. Зизяк.

Збіркою занялися: Г. Налепа, І. Пирдза, І. Сенько, А. Смит, М. Личатин.

Джерзі Сиӣі, Н. Дж. На лісту ч.71 зложили: А. Ікалович $1.25; А. Кулич, Ю. Шмайда, М. Журавецька по 25 ц.

Збіркою занялась А. Ікалович.

Збірки вислано до п. І. Борисевича, касієра „Оборони Лемківщини".

НА ПАМЯТНИК МАРКІЯНОВІ ШАШКЕВИЧЕВІ.

Допомогова акція для жертв повени відсунула збірку на памятник Шашкевича на другий плян. Це зрозуміле і правильне. Але надіємося, що скоро лише допоможемо живим українцям отрястися з нещастя, повернемось до збірки на вшанування памяти того, котрий поклав у Галичині підвалини під українську національну свідомість.

Від першого березня по кінець квітня зложили на цей памятник: по $50: о. Мирон Залітач, о. Михайло Капець, о. Павло Процько (наново); Укр. Горожанський Клюб, Стемфорд, Конн., $30; по $25: бр. св. Арх. Михаїла, 350 від. У. Н. С. в Стемфорд, Конн., о. Василь Гривнак, церква св. ап. Петра і Павла, Джерзи Ситі; о. Михайло Паздрій $20; бр. св. ап. Петра і Павла, від. Провидіння, Стемфорд, Конн., $10; церква св. Володимира, Стемфорд, Конн., $5; п. Діонисій Голод, Порт Джервис, Н. Й. $2. — Разом $292.

Деякі добродії присилають свої жертви частинами. З таких посилок призбиралося $63.

В попереднім звіті проголошено $398.

Зібрано по кінець квітня $753.

Розходи по кінець квітня: ніякі.

ЗА КОМІТЕТ:
о. Филимон Тарнавський,
о. Лев Чапельський.

ПОДЯКА

головним і відділовим урядникам У .Н. Союза за підмогу, з фонду запомогового. Бажаю У. Н. Союзові великого розвою і багато нових членів.

Теодора Сивенька.

У Сяні топився старий кавалір і просив ратунку.

— Мати Божа! Вратуй мене, а я зараз оженюсь.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. травня, в годині 1-ій пополудні, в Укр. Хаті, 2240 Ґрейлінг вул. Просимо всіх членів прийти, бо маємо багато важних справ до полагодження. — В. Туркевич, предс.; О. Курочка, кас.; І. Курчак і Д. Васько, секретарі.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Запорозька Січ, від. 75, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в неділю, 10. травня, в годині 1-шій пополудні, в гали Горож. Клюбу, 3464 Сікат вул. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо дуже важні справи до полагодження, а передовсім справа посвячення площі під будову дому У. Н. Союза на Вестсайд. Звертаємо увагу членам, щоб прийшли на ці збори, бо котрий член не буде на зборах буде караний 5 [illegible]. Таку кару ухвалили минулі збори. Просимо тих родичів, що мають діти, що [illegible]рались вписати їх в члени У. Н. Союза, бо у нас є багато таких родичів, що тримають свої діти по чужих асекураціях, а до своєї бояться вписати. Чи американські асекурації може ліпшу користь дають, як У. Н. Союз? — Стефан Михалюк, предс.; Ів. Слупецький, кас.; В. Тарас, секр.

ДІТРОЙТ. МІШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. травня, в 1-шій годині пополудні, в льокали Української Школи, 12172 Джезеф Кемп. при Карпендер вул. Просимо всіх членів прийти, бо маємо важні справи до полагодження. Обговоримо справу товариського 25-літнього ювилею, посвячення прапорів і інші справи. — П. Андрушків, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. У. Н. оСюза, від. 292, подає до відома всім своїм членам, що збори відбудуться в неділю, 10. травня, в годині 12:30 пополудні, в гали парохіяльній при Кліперт і Едвард вул. На ці збори мусять прийти всі члени, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Прийшла весна і все оживає, так само і Союз мусить віджити. Хай кождий член постановить собі, що протягом місяця травня приєднає одного нового члена, старшого чи дитину. Ану, хто перший буде? Поважані члени старайтеся платити точно вкладки, як за себе так і за діти. — Іван Форись, предс.; Ілія Андрусевич, кас.; Петро Кізел, секр.

КЛІВЛЕНД. О. Повідомляємо всіх членів Тов. ім. вІ. Франка, від. 334, що місячні збори відбудутьс яв неділю, 10. травня, в годині 12:30 пополудні, в У. Н. Домі на другім поверсі. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючим членам пригадуємо, щоб вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані згідно зі статутом. — М. Задорецький, предс.; С. Морозович, секр.-кас.; М. Шміґельський, рек. секр.

САВТПОРТ, КОНН. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84, подає до відома всім місцевим і позамісцевим членам і членицям, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу ввечір, 9-го травня, в Народнім Домі. Просимо всіх прийти на час і справи полагодити, а найважніше платити свої місячні вкладки, бо на квартальнім засіданню рішено, щоб не ходити по хатах і гроші бзирати. Отже хто не заплатить перед 25-тим кождого місяця, буде суспендований. — Петро Дудко, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9-го травня, в годині 8-мій ввечір, в церковній гали на Гренд Еве. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. — Заряд Тов.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. кУраїнська, Січ, від. 182, повідомляє, що звичайні збори відбудуться в неділю, 10. травня, в годині 2-гій пополудні, в гали парохіяльній, 45-47 Говп Еве., Пасейк, Н. Дж. Маємо тов. справи до полагодження, тому обовязком кождого члена є бути приявним на зборах. Довгуючих членів напоминаємо, щоб прийшли і вирівнали свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — І. Живицький, предс.; Г. Яськів. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зоря", від. 69, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9-го травня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Просимо членів прийти на означений час, бо маємо багато важних справ до вирішення. Також напоминаємо довгуючих членів вирівнати свої залеглости. — Е. Парницький, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 10-го травня, в годині 2-гій пополудні, в Ліберті Гали. — Ілько Шеґера, предс.; Дмитро Федина, кас.; Н. Лісний, секр.

ВЕСТЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Згода, від. 210, повідомляє своїх місцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. травня, в годині 2-гій пополудні, в галі Трогс Нек Демократік Клоб, 2861 Істерн Болевард. Всі члени повинні прийти на збори, бо буде справоздання з балю. Хто має тікети, щоб приніс на збори. Будемо принимати дітей і старших до Тов. Згода і У. Н. Союза. Неприявний на зборах член підлягає карі згідно з ухвалою Тов. Згода. — Секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Від. 204 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 9-го травня, в годині 8:15 ввечір, в гали укр. правосл. громади, 334 Іст 14-та вул. Востаннє напоминаємо тих членів, котрі все залягають з плаченням членських вкладок, щоб на тих зборах вирівнали, бо в противнім разі всі довжники будуть в місяці травні суспендовані. Члени, котрі не мають іще тікетів на баль нашого відділу, є обовязані для них призначені тікети на тих зборах перебрати. — Сокальчук, предс.; Близнак, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє, ощ збори відбудуться в суботу, 9-1о травня, в домі Укр. Громади на 23-тій і Бравн. Початок в 8-мій год. ввечір. Обовязком кождого члена є на цих зборах бути. — Гр. Ґонта, предс.; П. Максимович, кас.; Мих. Туркот, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. травня, в годині(12:30 пополудні, в домі Горожан, 847 Н. Френклін вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори точно на час, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени, коли не прийдуть на ці збори, або не вирівнають своїх лазеглостей, будуть суспендовані. — Я. Лежняк.

ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляємо всіх членів Бр. св. Василія, від. 339, що місячні збори відбудуться в суботу, 9-го травня, в 5-тій годині пополудні, в домі Укр. Громади, 3322 Норт Лавренс вул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Уряд відділу подає до відома всім довгуючим членам, що на другий місяць буде піврічна контроля, отже щоб довгуючі члени прийшли на бзори й вирівнали свої довги. Коли довгуючий член не сповнить своїх приписаних обовязків, такий член буде суспендований. Пригадуємо батькам членам У. Н. Союза, котрі іще дотепер не мають своїх дітей записаних в У. Н. Союзі до молодечого департаменту, хай впишуть зараз, бо ніхто не знає, що кого завтра чекає. ому просимо батьків і матерей, щоб вписали свої діти в члени молодечого департаменту У. Н. Союза. — Іван Соорка, Макс., предс.; Іван Сорока, Мих., кас.; Олекса Діорка, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Укр. Січ, від. 282, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. травня, в годині 2-гій опполудні, в У. Н. Домі. Обовязком кождого члена є прийти на збори, бо маємо багато справ до вирішення. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. За кличем У. Н. Союза мусимо на місці подбати, щоб наше Товариство Січ зросло в члени, фінансово, як рівнож посилити працю народню загально. — І. Піґуляк, голова; П. Танасишин, кас.; І. Лесюк ,секр. фін.; Г. Туркевич, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Повідомляє членів Бр. Сош. св. Духа, від. 237, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 10-го травня, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на збори на означений час. — Григорій Стеців, секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 10-го травня в 2-гій годині по полудні в Українській Гали на Норт Ґудмен. Просимо членів прийти на збори на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. — Н. Головка, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Від. 280. повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10 травня в годині 2 пополудні в Укр. Гор. Клюбі, 414 7-ма улиця. Просимо членів, щоб прийшли на час, довгуючі члени, щоб вирівнали свої залеглости. — Р. Рубльовський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Мих. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9 травня 1936 року точно в годині 8-мій ввечір в Гали укр. прав. церкви, 179 Корт вул. Просимо членів прийти на час і поплатити свої вкладки, щоб неспізнятись з висилкою розмету до головної каси У. Н. Союза. Подаємо до відома всім членам, що членські вкладки кождий має платити на зборах кождого місяця. Цього місяця будемо принимати нових членів без оплати вступного. Маємо важні справи до полагодження. — Гр. Дорошенко, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, фін. секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 176, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться 11-го травня, в годині 7-мій ввечір, в гали церковній. Кождий член обовязаний прийти на збори і вирівнати свої довги до братської каси, або згідно зі статутом буде суспендований. — С. Джердзевич, предс.; П. Бабяк, фін. секр.; С. Дачишин, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, відбудуться 10-го травня, в годині 1:30 пополудні після нового часу. Маємо дуже важні справи до полагодження. Обовязком усіх членів є бути приявними на зборах. — Н. Мулер, предс.

КЕМБЕЛ, О. Тов. Сокіл, від. 218, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться 10-го травня, в годині 2-гій пополудні точно. Збори перенесені з тої причини, що 17-го травня відбудеться посвячення американського прапора. Кождий член має бути приявний на цих зборах. Член, котрий не буде на зборах без важних причин, платить кару згідно з ухвалою Товариства. — Н. Корецький, предс.; Стефан Стахура, кас.; Михайло Ткачишин, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10 травня, в годині 12-тій в полудне, в салі церковній при Оклей і Райс вул. Просимо всіх членів прийти на збори, а особливо напоминаємо довгуючих членів, щоб сплачували свої довги. — М. Барабаш, предс.; Д. Кузьма, кас.; Т. Шпікула, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 367, повідомляє свох членів, що місячні збори відбудуться у вівторок, дня 12-го травня, в годині 7-мій ввечір. На ці збори кождий член має прийти, бо маємо важні справи до полагодження, як також кождий член має принести свої вкладки на кожні збори, бо секретар не буде брати вкладок по зборах. Тому просимо памятати і вирівнювати свої вкладки кождого місяця, або будете суспендовані. — Антонів, секр.

ГВАЙТСТОН, Н. Й. Тов. Просвіта, від. 129, повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 9-го травня, в годині 8-мій ввечір, в домі М. Барана, 149-20 — 9-та Еве. Просимо, щоб всі члени пирйшли на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Неприявний член заплатить кару згідно зі статутом. — М. Баран, предс.; М. Дзярський, секр.

КОВТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє, що звичайні збори відбудуться 10-го травня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній при Чали вул. Просимо членів прийти на збори і вирівнати свої залеглости, бо каса не всилі висилати вкладок за довгуючих членів. — Мих. Пик, предс.; Миж. Кобилянський, кас.; Панько Турчин, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 10. травня, в клюбі Горожан, 847 Н. Френклин вул. Початок точно в годині 1-шій пополудні. Просимо усіх членів прийти на час. — С. Гвіздь, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 306, подає до відома свох членів, що звичайні збори відбудуться в суботу, 9-го травня, в годині 7:30 ввечір, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори. Хорі члени зволять принести посвідку лікарську, коли хотять отримати хору запомогу. Довгуючих членів напоминаємо, щоб поможности сплачували свої довги, щоб опісля не було нарікань. — Теодор Федунчк, предс.; Стефан Окрепкий, кас.; Василь Моссора, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Ап. Петра і Павла. від. 220 повідомляє, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 9-го травня, в годині 7:30 ввечір. Просимо всіх членів прийти на час, бо маємо важні справи до полагодження. — Гр. Гарасим, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 192, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в неділю, 10. травня, в годині 1-шій пополудні. Просимо всіх членів прийти точно на час, бо маємо важні справи. — М. Сичік, предс.; М. Соханчик, кас.; М. Політило, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 10. травня. Просимо всіх членів явитися конечна, бо маємо важні справи до полагодження. Особливо ті члени, що довгують за вкладки, якщо не являться на збори і не вирівнають своїх довгів, будуть безпроволочно суспендовані. — Василь Стриковський, предс.; Антін Гарасим, кас.; Микола Ю. Сеник, секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Відчит про назву „Україна".

В неділю, 3. травня, відбувся в Українськім Народнім Домі відчит д-ра С. Демидчука на тему „Походження назви „Русь" і „Україна".

На відчит зійшлося біля сто пятьдесять слухачів, які з зацікавленням вислухали солідно оброблений, науково обґрунтований двогодинний виклад. Свої твердження лектор піддержував колекцією старих мап, з сімнацятого і вісімнацятого віку, на яких виразно було підкреслено, що в тодішніх часах Україна була окремою державою й носила свою нинішню назву. Лектор також наглядно виказав, що твердження москалів, немовбито наша назва і наші політичні змагання були „німецькою інтриґою", є нічим інщим, тільки злобною неправдою.

Після докладу відбулась оживлена дискусія, в якій було багато голосів за те, щоби того роду відчитів давати більше.

—o—

ГЕМТРАМК, МІШ.

Іменування українців на важні становища.

Новий посадник Гемтрамку, Міш., Р. Ґ. Тенорович, іменував д-ра А. Т. Кібзея, місцевого лікаря українця, асистентом комісаря здоровля, а п. Івана Чайковського інспектором поживи і санітарности.

Як в Гемтрамку аж два українці почали працювати в департаменті доровля, то загальний стан здоровля в тім місті готов скоро значно поправитися.

Н. Н.

—o—

ПІТСБУРҐ, ПА.

Ліпше пізно як ніколи.

Гарна це приповідка і не при одній нагоді вона приходить нам на гадку.

Проминуло вже шість тижнів від тої страшної повени, яка була навістила наш Пітсбурґ і інші околиці, а деякі наші пітсбурські і провідні одиниці щойно цього тижня віддозвалися: „Збирайте жертви для потерпілих від повени й присилайте їх до нас". Щож, добре, що хоч тепер.

Та ще було би краще, якби ті, що подали цей похвальний заклик, нагадали й анґлійську приповідку, яка знову каже: „Ду гват ю пріч", чи по нашому „зачинайте, куме, від себе".

Мені пишуть з одної громади: „Чи то дійсно правда, що там у Пітсбурґу була така повінь?" Дехто, бачите, не вірить і думає, що це лише видумка з Джерзі Сити, бо бачили в українськім часописі, що повинен про цю повінь більше знати ніж інші, знимку з повени, де діти бавляться „ковбасами" чи там „бальонами".

Так, були знимки, де діти бавилися бальонами, але були також такі (але в американських часописах), як витягають трупів з болота..., як чоловік пливе на даху хати, як та хата розбивається до моста і чоловік зникає разом з кусником дерева. Були ріжні знимки, але не у всіх часописах. Кожний часопис вибирав мабуть те, що йому до вподоби.

Пітсбурський.

—o—

КОГОС, Н. Й.

Свято Шевченка.

Дня 26 квітня когоська громада обходила святочно память нашого найбільшого поета Тараса Шевченка.

Зараз по Службі Божій парох о. Михайло Лисяк відправив панахиду за поляглих героїв. Вечером в 8-мій годині заходом греко - католицької громади відбувся в Українськім Народнім Домі святочний концерт. Народу зійшлося як рідко коли; всі місця були виповнені, а багато мусіли навіть стояти. Концертову програму виконали два хори: місцевий церковний хор і хор з Вотервліт. Перший був під управо місцевого дяковчителя Григорія Михалицького, другий під управою молодого дириґента, тут родженого, п. Спяка. Обидва хори вивязалися зі свойого завдання бездоганно, а вотервлітський на домагання публики мусів виступати надпрограмово. Виступи хорів були переплітані солями, вокальними та музичними. Виріжнялись між ними соля панен Криницьких, п. Спяка, п. Зальопаної та панни Драпальської, яка кінчить музичну консерваторію, як також панни Мадзулі. Незвичайно симпатичне вражіння робили дібрані до свята деклямації маленьких шкільних дітей. Сцену прикрашували прекрасні вишивані ручники. Свято відкрив і закрив короткими промовами о. Михайло Лисяк.

Святочний реферат про життя та заслуги Тараса Шевченка для українського народу иголосив у незвичайно приступній та ясній формі запрошений гість, п. Михайло Дудра. Взагалі ціла програма робила незвичанйо симпатичне вражіння. При закінченні програми на заклик пароха переведено збірку, яка принесла коло $50. Розходів було коло $20. Решту, себто $30, призначено на допомогу Лемківщині та вислано на руки п. Левчика, голови Оборони Лемківщини.

Присутній.

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Протестаційне віче.

Заходом місцевої української громади влаштовано протестаційне віче дня 29 березня 1936 р. В тім вічу взяли участь всі українці з нашої місцевости й околиці, отже це віче було спільним висловом цілої околиці.

Віче відкрив вступним словом о. Михайло Колтуцький, парох в Бетлегем і Істон, Па., а опісля покликав на предсідниа Ілію Мадриґу, а на секретаря Івана Малицького.

Головним бесідником був Теодор Свистун з Філядельфії.

Бесідник обговорив положення українського народу під Польщею і Росією, представивши цифрами й фактами, як наші вороги намагаються знищити ввесь доробок українського народу, а навіть його школу й церкву. Це і є причиною, чому розвивається революційна акція на українських землях. При кінці віча о. М. Колтуцький прочитав резолюції з протестом проти польського окупанта, а зокрема проти варшавського суду над українськими молодими патріотами. Резолюції принято повстанням з місць. Ухвалені резолюції вислано до Ліґи Націй, до Лондону, до Парижа й до Вашинґтону.

Громадяни Ваврик Запаржоний і Ів. Малицький перевели збірку й зібрали $43.09. Розхід був $16, до Обєднання вислано $27.09, призначуючи по $10 на інвалідів і на визвольну боротьбу, а $7.09 на Рідну Школу.

Жертвували: в. 288 У. Н. Союзу $5; о. М. Колтуцький і І. Малицький по $2; по $1: В. Запаржоний, М. Паращак, Михалюк, І. Віхоть, Н. Бобеляк, А. Цапко, Михалюк, М. Білецький, Т. Данилюк, Т. Немий, В. Романків, М. Брус, Н. Любий, Н. Н. і М. Колодруб; по 50 ц.: І. Мадриґа, С. Коростинська, Ю. Чайка, А. Мурикин, З. Чайка, А. Малицька, А. Присташ, А. Лимич, І. Мурикин, С. Шкільний, В. Заблоцький, Н. Миньо; по 25 ц.: Ю. Савіцький, П. Пундяк, І. Рибак, Дябло, М. Данилів, П. Данилів, А. Малицька, О. Малицька, П. Могильська, С. Ганусич, Т. Присташ, І. Каплун, В. Могильський, С. Рихліцький, Я. Ільків, Н. Кмита, К. Копчук. Дрібними зібрано $3.84.

Віче закінчено українським гимном „Ще не вмерла Україна".

Іван Малицький,
секретар віча.

—o—

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Заява.

В ч. 107. „Укранїських Щоденних Вістей" з дня 17-го квітня б. р. в статті під наголовком: „Що зроблено в Джерзі Сити в справі Народнього Конґресу", подано назвище П. Меленя, предсідника нашого тов. „Укранїська Січ", від. 170 Українського Народного Союза, як одного з комітетових акції за „Народній Конґрес".

В тій справі скликано засідання урядників і радних нашого товариства на день 26. квітня б. р., на котре явилось одинацять осіб. На тім засіданні рішено подати до відома таку заяву:

1) Ми, зібрані урядники і радні тов. „Українська Січ", від. 170. Укранїського Народного Союза, заявляємо, що наше товариство ніколи і нікого з урядників ані членства не уповажняло заступати нас в такім комітеті.

2) Заявляємо, що ані з таким конґресом ані комітетом не хочемо мати нічого спільного, бо як льояльні горожани Злучених Держав Америки потрафимо себе боронити леґальними дорогами, без помочі комуністичного нахабного насильства.

За товариство „Українська Січ", від. 170. Укранїського Народного Союза:

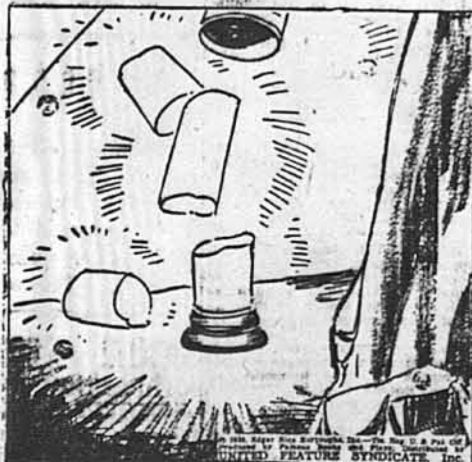
Павло Мелень, предсідник;
Гр. Готра, секретар;
Осип Логин, касієр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО ПОТЕРПІЛИМ ВІД ПОВЕНІ.

Бетлегем, Па. — Дня 19-го квітня 1936 на мітинґу бр. св. Димитрія, від. 288 У. Н. Союза, члени піднесли справу помочі нашим братам, що потерпіли від повени. Скеретар занявся збіркою, а жертву зложили: відділ 288 У. Н. Союза $5, Горожанський Клюб $3; по $1: Т. Завацький, Т. Данилюк, І. Малицький, М. Брус, Т. Антоник, Т. Саврук, С. Ганусич, В. Заблоцький і І. Мадриґа; по 50 ц.: М. Юркевич, Я. Ільків, В. Запаржоний. Збірка в церкві 26. квітня принесла $5. Разом зібрано $23.50 та вислано до Обднання.

Іван Малицький, секр.

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (160)

Як накривка вогненного стовпа далі підносилася, шнур, що її підносив, урвався. Накривка впала криво, вдарила стовп, та перевернула його на землю. Стовп розбився на кілька кусків, що покотилися по землі, а потім згинули містично.

Здивований цим явищем, Тарзан цікаво підбіг подивитися, що сталося. Він задержався над берегом ями. Під ним гуркотів підземний потік, виблискуючи час від часу кусками вогненного стовпа, котрі струя несла в глибину гори.

Тимчасом бабуни справлялися з баалітами, що тепер платили за свою віковічну деморалізацію. Божевільний Ніярх, що лише самий утік від цього нападу, бачив, як Тарзан стояв на краю пропасти.

У його божевільнім умі повстала думка скинути в цю пропасть могутнього ворога. Ця пропасть, як говорила баалітська леґенда, була входом до пекла. Він закрався до Тарзана тихенько, як кіт. За хвилю Тарзана на віки не стане.